

МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ СКОРОЧЕННЯ ТЕРМІНУ ПОГАШЕННЯ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ПАТ «ДАЗ»

*Пістунов І.М., ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ
Ліщина А.Ю., ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ*

Фінансовий аналіз показує, що підприємство ПАТ «ДАЗ» знаходиться у кризовому стані. Про це свідчать перш за все показники горизонтального та вертикального аналізу підприємства ПАТ «ДАЗ». За аналізом видно, що довгострокові фінансові інвестиції зменшувалися з 2008 року. У пасиві балансу, з першого розділу, нерозподілений прибуток (непокритий збиток) має від'ємне значення, що означає нестачу коштів підприємства для покриття збитків, отже, доцільно розробити математичну модель, яка зможе погасити всі кредити за рахунок власних коштів. Найбільшу питому вагу у балансі підприємства мають фінансові зобов'язання. Цей показник перевищує власний капітал у п'ять разів та протягом років позитивних змін не спостерігається, оскільки фінансові зобов'язання постійно збільшуються. Саме адаптована модель державного боргу в змозі виконати цю задачу. Підтвердженням цього також є аналіз фінансових показників ПАТ «ДАЗ».

Коефіцієнт покриття, що характеризує достатність оборотних засобів для покриття поточних боргів, жодного разу не наблизився до необхідного рівня. Коефіцієнт швидкої ліквідності постійно зменшується, оскільки скорочуються фінансові надходження, тому що підприємство має погану кредитну історію. Підприємство намагаючись розрахуватися з боргами та вчасно виконати замовлення, постійно бере додаткові кредити у банку, тим самим заганняючи себе у глухий кут.

Дана тема є актуальною, оскільки в економіці перехідного періоду на підприємствах домінує сегмент боргів, а він погашається, крім інвестицій, емісією певних цінних паперів. З одного боку, нові позики збільшують борг та його обслуговування, а крім того, мають довгострокові інфляційні наслідки. З іншого боку, боргові позики полегшують вартість обслуговування боргу, отже, брати в борг є вигідним за умови, що сплати гарантуються та існує можливість отримати такі позики. Взагалі можливість надання позик визначається довірою інвесторів до підприємства, що, у свою чергу, залежить від його здатності повертати борги.

Нова побудована модель ґрунтується на відомій макроекономічній моделі динаміки державного боргу, яка має вигляд

$$\frac{dM}{dt} + \frac{dB}{dt} = P(G - T) + RB, \quad (1)$$

де M – обсяг сеньйоражу чи емісії грошей; B – обсяг додаткового розміщення на вільному ринку державних боргових зобов'язань; $P(G - T)$ – дефіцит державного бюджету; G – бюджетні витрати в реальному вираженні; T – податки, що не змінюють обсягів випуску; RB – обсяг обслуговування державного боргу за ставкою номінального відсотка $R > 0$.

З представленої моделі видно, що усі дані можна замінити, тоді дана задача підійде до умов підприємства ПАТ «ДАЗ». Наприклад, M – додаткові акції підприємства; B – обсяг додаткового випуску векселів; P – інфляція (для достовірності побудований прогноз); G – видатки підприємства; T – надходження (фінансові інвестиції, інші надходження); R – відсоток обслуговування боргу.

Мета та задача даного проекту полягає у зменшенні строку погашення кредиторської заборгованості та створенні математичної моделі погашення боргу за рахунок використання власних джерел підприємства для покращення його кредитної історії. Для збільшення точності терміну погашення боргу будується прогноз зміни вартості грошей у часі – інфляції.

Новизна роботи полягає у тому, що вперше створена математична модель повернення боргу підприємством; практичне значення – полягає у раціоналізації використання фінансових коштів для своєчасного погашення кредиторської заборгованості.

АНАЛІЗ ФІСКАЛЬНОГО АСПЕКТУ ФУНКЦІОНУВАННЯ СЕЗ І ТПР В УКРАЇНІ

Редько К.Ю. Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України, м.Київ.

Економічно розвинуті країни, як правило, використовують спеціальні економічні зони (СЕЗ) та території пріоритетного розвитку (ТПР) в загальносуспільних інтересах в якості ефективного засобу накопичення та поширення зарубіжного досвіду господарювання і управління, підвищення конкурентоспроможності власного виробництва. Для України СЕЗ і ТПР виступали елементами політики відкритої економіки і створюються з метою залучення іноземних інвестицій, активізації спільно з іноземними інвесторами підприємницької діяльності для нарощування експорту товарів і послуг, поставок на внутрішній ринок високоякісної продукції та послуг, залучення та впровадження нових технологій, ринкових методів господарювання, розвитку інфраструктури ринку, покращання використання природних та трудових ресурсів і, як наслідок, прискорення соціально-економічного розвитку України.

Однією з умов ефективного функціонування СЕЗ та ТПР є впровадження різноманітних видів пільг та стимулів для суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність у спеціальних зонах.

Правове поле, в якому в Україні функціонували 12 СЕЗ та 9 ТПР, являло собою значну кількість законодавчих і нормативних актів, прийнятих, починаючи з 1992 р. Зокрема, створення СЕЗ ініціюється прийняттям Верховною Радою України окремого закону для кожної спеціальної зони, при цьому закон про створення конкретної зони не може суперечити базовому закону - Закону України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13.10.1992 р.